

Schaatskoorts

Prima week voor de schaatsliefhebber, want de NOS doet zowel verslag van de wereldbekerwedstrijden shorttrack als het langebaanschaatsen. Welke discipline is mooier, Dione de Graaff en Jeroen Stomphorst?

TEKST: BRAM DE GRAAF BEELD: STEFAN HEIJENDAEL, VINCENT JANNINK/ANP

Nu de dagen korter en kouder worden heeft menig Nederlander weer last van schaatskoorts. Dione de Graaff (52) van *Studio Sport* weet er alles van. Ze presenteert nu zo'n twintig jaar het langebaanschaatsen en werd daar zelf al jong door gegrepen. Tijdens de jaarlijkse Europese en wereldkampioenschappen hield ze voor de buis hele schema's bij met de rondetijden van alle rijders. Het was de tijd van Hilbert van der Duim, Hein Vergeer en Yvonne van Gennip. "Ik leefde bij elke afstand enorm mee", vertelt ze. "Maar vooral bij de 10 kilometer, de moeilijkste van allemaal. De schaatsers zoeken dan hun ritme, willen harder, maar mogen niet. Prachtig om te zien."

In opkomst

'Haar' langebaanschaatsen lijkt nu echter de populariteit te moeten delen met shorttrack, sport in opkomst. Voor *Studio Sport* volgt Jeroen Stomphorst (48) deze in Nederland nog jonge schaatstak. Sinds de Olympische Spelen van 2014 is hij verkocht, een hoogtepunt waren de wereldkampioenschappen van 2017 in Ahoy. "Een geweldig spektakel", herinnert hij zich. "De mannenploeg, met een fantastische Sjinkie Knegt, won goud. Er werd gestreden, geduwd, gevallen. Het publiek ging helemaal los. Ik dacht: wat een leuk spel!"

Shorttrack vindt plaats op een veel kleinere (ovale) baan dan het langebaanschaatsen. Meerdere schaatsers rijden een aantal rondjes en strijden om als eerste over de finish te komen. De tijd speelt daarbij een minder grote rol. "Vanwege de kleinere baan kan het publiek shorttrack goed volgen", zegt Stomphorst. "Het is een momentensport en draait allemaal om conditie, explosiviteit, behendigheid en lef. Geen

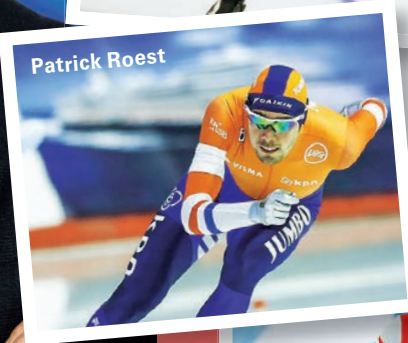
wonder dus dat het vooral populair is bij jongeren. Het is ook makkelijker te begrijpen. En het gaat allemaal een stuk sneller dan het langebaanschaatsen. Met bijvoorbeeld de 10 kilometer ben je als kijker al gauw een kwartier zoet. Voor jongeren is dat te lang." Ook De Graaff ziet dat shorttrack erg spectaculair is en daarom zo populair is bij jongeren. "Maar anders dan bij het langebaanschaatsen kennen ze niet alle ins en outs", zegt ze. "Het langebaanpubliek bestaat uit meer echte kenners en is wat ouder." Stomphorst beaamt dat. "Het langebaanpubliek heeft meteen door als er goed wordt gereden. Als er een baanrecord wordt gereden, gaat het los. Ook als dat door een Belg wordt gedaan. Het shorttrackpubliek doet dat meer bij de oranje pakken. Het is chauvinistischer."

Voortrekkers

Pas tijdens de Olympische Winterspelen van Sotji in 2014 vaardigde Nederland een complete shorttrackploeg af, voor die tijd namen individuele rijders deel. Sindsdien groeit die sport en is die zichtbaar geworden. Stomphorst: "Dat heeft ook te maken met een paar voortrekkers. Het begon met Jorien ten Mors, daarna kwamen Sjinkie Knegt en Suzanne Schulting, die goud won op de Spelen van 2018 in Zuid-Korea. Vanwege hun succes heeft de schaatsbond er meer geld ingestoken. Maar ook bondscoach Jeroen Otter is enorm belangrijk." Vooralsnog trekt het langebaanschaatsen meer kijkers. En dat zal ook wel zo blijven, verwachten de twee. Dat heeft alles te maken met traditie. "Het zit in ons DNA", zegt Stomphorst. "We doen het al eeuwen." Ook tijdens het Nederlands kampioenschap langebaanschaatsen eind oktober zat Thialf in Heerenveen weer vol enthousiaste schaatsliefhebbers en keken er bijna een miljoen mensen. "Dat is wel minder dan vroeger", zegt De Graaff. "Mijn generatie is groot-gebracht met schaatsen. Elke winter schaatste ik op slootjes. Jongeren van nu kennen dat gevoel niet meer. Ik vermoed dat het meespeelt."

Concurrentie

Speelt ook niet mee dat bij het langebaanschaatsen de afgelopen jaren de Nederlanders op vrijwel alle afstan-

den domineerden en bij shorttrack de concurrentie groter is, waardoor het spannender is en aan populariteit wint? Stomphorst: "Shorttrackbondscoach Otter zei eens: 'Hoe meer concurrentie, hoe waardevoller de titel.' Dat is natuurlijk zo. Shorttrack werd heel lang gedomineerd door Koreanen en Canadezen. Het is heel knap dat we daar als Nederlanders tussen zijn gekomen. Bij het langebaanschaatsen zijn er misschien te weinig buitenlandse rijders die zich kunnen meten met de onze."

De Graaff is het daarmee oneens. "Vroeger waren onze grootste concurrenten de Noren, zoals Johann Olav Koss", zegt ze. "Daarna was er inderdaad een periode weinig concurrentie. Maar nu hebben we de Zweed Nils van der Poel, een geduchte concurrent op de 5 en 10 kilometer voor de Nederlanders. En ook de

Canadezen Graeme Fish en Ted-Jan Bloemen. Bij de sprint doen de Aziaten goed mee. Dus de veelgehoorde kreet 'Er wint altijd een Nederlander' gaat niet op. Het wordt vooral geroepen door mensen die niet van schaatsen houden. En trouwens: bij shorttrack draait het nu ook om dezelfde namen, zoals Schulting." Om te besluiten met: "Maar dat maakt toch niet uit? Een echte sportliefhebber geniet van alle sport. Ik wel tenminste."

Studio sport: wereldbeker shorttrack Dordrecht zaterdag en zondag | 13.00 | NOS | NPO 1

Studio sport: wereldbeker schaatsen Salt Lake City vrijdag | 20.25 | NOS | NPO 3